

Liian lyhyt loma

Liian lyhyt loma alkoi. Pätevän tutkimuksen mukaan ihminen kaipaa vähintään neljä viikkoa yhtämittaista lomaa irrottautuakseen ja toipuakseen työnsä stresseistä. Minulle ei sellaista nyt suoda, koska olen aikaisemmin tuhlannut turhuuteen lomaani.

Mutta otetaan mitä saadaan. Tuli jo pestyä vähän mattojakin. Mistä lie johtui, että ketään muita ei pesupaikalla näkynyt. Jäi sen homman tärkeä sosiaalinen puoli hoitamatta. Mutta matot tuoksuvat raikkailta.

Ulkomaalaiset ihmettelevät matonpesutapojamme. Helsingissä oppaat ohjaavat kiertojelutkin matonpesulaitureiden kautta. Turistit kuvaavat ja kummastelevat. Muualla maailmassa kun matot ruiskutetaan ja syövytetään puhtaiksi pesuloissa.

Mainio Teema-kanavamme lähettää taas neljän vuoden takaisen nauhoituksen Pariisista. Sikäläinen orkesteri ja kuoro sekä neljä kovaa solistia esittävät Christoph Eschenbachin johdolla Beethovenin yhdeksännen sinfonian. Se täytyy katsoa, vaikka pitäisi vähän siivotankin.

Olen nähnyt yhdeksännen pari kertaa luonnossa. Meillä Suomessa sitä ei voi täytenä kovin usein kokeakaan, koska teos vaatii niin suuren ja kovatasoisen porukan samaan aikaan lavalle.

Beethoven sävelsi yhdeksännen 1800-luvun alkupuolella vähän ennen kuolemaansa. Historiankirjojen mukaan se oli suuri sensaatio. Siinä orkesterin oheen tuotiin ensi kertaa täysmittainen kuoro. Ihmiset olivat jo silloin sen yksinkertaisesta mutta salpaavasta melodiasta haltioissaan.

Nyt meidän päivinäimme Oodi Ilolle on varsinainen hitti. Koska säveltäjän kuolemasta on kulunut reippaasti yli 70 vuotta, voi melodiaa lainata vapaasti. Ja niin sitä on reposteltukin. EU:kin on sen ominut.

Pätkää käytetään myös kummallisesti. Kun opettelee vaikka jonkun vaikean soittimen ensiäänä, voi itsetuntoa kovasti vahvistaa Beethovenin avulla. Muutamalla nuotilla pääsee tätä tunnettua melodiaa aika pitkälle.

Kun kokee yhdeksännen luonnossa, kuuntelee musiikkia ja laulua. Saksankielisistä sanoista ei juuri muuta ymmärrä kuin ”Freude”. Telkkarista katsellessa tulee oikeastaan aika typeränoloinen tunne. Laulun sanat kun on tekstitetty.

Madon uhriksi, siipiesi suojassa, teitä syleillään miljoonat, suudellaan, lankeatte miljoonat, rakastava isä asuu tähtiteltan yllä, kaikki veljiä, Elysiumin tytär, taikasi yhdistää minkä muoti erottaa. Siinä menevät eepokset ja uskonnot sekaisin. Mutta kai sensuurista selviytyäkseen tällaista piti 1800 luvulla kirjoittaa. Ja Amerikan kreationistit ovat tietysti tyytyväisiä.

No, kaikesta jumaluuden kipinästä huolimatta teos saa teeveestäkin koettuna ihon kupruilemaan ja karvat pystyyn. Sinfonian alkuosissa maaginen melodia on monasti ikään kuin härnäten alkamaisillaan mutta ei. Sitten kun se räjähtää, mikään ei pitele.

Olisikohan tästä päivemmällä vaikka siivousmusiikiksi.

pajen